

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el. p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Infraplanas“

2016-11-28

Nr. (28.2)-A4-11900

Ūkininkui Lukui Mušenkovui

į 2016-11-14

Nr. S-2016-108

Kėdainių rajono savivaldybės administracijai
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos apsaugos ministerijos Kauno
departamentui
Kauno apskrities PGV Kėdainių priešgaisrinei
gelbėjimo tarnybai
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Kauno teritoriniam padaliniiui

Kopija

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos

Kauno regiono aplinkos apsaugos departamentui

ATRANKOS IŠVADA DĖL ŠVELNIAKAILIŲ ŽVĖRELIŲ (ŠINŠILŲ) VEISIMO IR AUGINIMO KELERIŠKIŲ K., KĖDAINIŲ M. SEN., KĖDAINIŲ R. POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė

Uždaroji akcinė bendrovė „Infraplanas“, K. Donelaičio g. 55–2, Kaunas LT–44245, tel. (8 37) 40 75 48, faks. (8 37) 40 75 49, el. p. info@infraplanas.lt

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

Ūkininkas Lukas Mušenkovas, ūkininko ūkio registracijos pažymėjimas Nr. ŪP 0164785, Vėjo g. 1, Keleriškių k., Kėdainių m. sen., Kėdainių r., tel. +370 614 59551, el. paštas: dmusenkova@gmail.com

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Švelniakailių žvėrelių (šinšilų) veisimas ir auginimas.

Atranka atliekama planuojamai ūkinei veiklai, įrašytai į planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo (toliau - PAV), rūšių sąrašą, nurodytą Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 1.2 punktą „Kitų naminių gyvulių auginimas (daugiau kaip 200 gyvulių)“.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Vėjo g. 1, Keleriškių k., Kėdainių miesto seniūnijoje, Kėdainių rajone.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) numatoma vykdyti planuojamame statyti pagalbiniame ūkiniame pastate, pritaikant jį kailinių žvėrelių (šinšilų) auginimui. Pastatą numatoma statyti 0,1499 ha sklype, kurio kadastrinis Nr. 5327/0018:155. Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – gyvenamosios teritorijos, naudojimo pobūdis - mažaaukščių gyvenamųjų namų statybos. Sklypo savininkai yra Albertas Mušenkovas ir Daiva Mušenkova, kurie nuomoja sklypą Lukui Mušenkovui pagalbiniam ūkiniam pastatui statyti ir eksploatuoti. Sklype yra vienas gyvenamasis namas ir vienas pagalbinis ūkinis pastatas. Numatomas pagalbinio ūkinio pastato plotas 78,97 m². Gretimybėse yra individualūs gyvenamieji namai su ūkiniais pastatais. Artimiausi gyvenamieji pastatai nuo planuojamo statyti ūkinės paskirties pastato yra nutolę 23 m

atstumu. Iš pietų pusės besiribojančio sklypo Šaltinio g. 2 gyventojai veda natūrinį ūkį: ūkiniuose pastatuose laikoma keletas galvijų, kiaulių ir vištų. Analizuojamo objekto artimiausioje gretimybėje nėra jokių didesnių pramoninių objektų ir rekreacinių teritorijų. Artimiausia Pelėdnagių ambulatorija nutolusi apie 3,4 km pietryčių kryptimi. Artimiausia Lietuvos sporto universiteto Kėdainių „Aušros“ progimnazija nutolusi apie 2,2 km šiaurės rytų kryptimi, Kėdainių atžalyno gimnazija nutolusi apie 2,3 km rytų kryptimi. Planuojama teritorija nesiriboja su vandenvietėmis ar vandenviečių apsaugos zonomis. Artimiausia Keleriškių vandenvietė nutolusi apie 0,5 km. Remiantis Kėdainių rajono bendruoju planu 2007-2017 metams pagal tikslinę žemės naudojimo paskirtį veikla planuojama urbanizuotoje teritorijoje, kurioje gyvenamųjų teritorijų plėtra numatyta esamų miestelių ir kaimų pagrindu. PŪV vieta nepatenka į gyvenamųjų teritorijų (I-ąją) planuojamos plėtros zoną, kuri numatyta į rytus nuo PŪV vietos, kitoje Jaunimo g. pusėje (maždaug už 100 metrų nuo PŪV vietos).

Sklypas nepatenka į saugomas ar į Natura 2000 teritorijas. Artimiausia Natura 2000 teritorija yra buveinių apsaugai svarbi teritorija - Klamputė (LTKED0004), nuo PŪV nutolusi apie 2,6 km šiaurės vakarų kryptimi. Artimiausia saugoma teritorija yra Smilgos ir Smilgaičio kraštovaizdžio draustinis, nuo PŪV nutolęs apie 1,7 km šiaurės vakarų kryptimi. Artimiausias kultūros paveldo objektas - Kėdainių žydų senųjų kapinių pirma dalis, Kėdainių r. sav., Kėdainių m. (Kėdainių miesto sen.), A. Kanapinsko g., Unikalus Nr. 1049, nuo analizuojamo objekto teritorijos nutolusios apie 3,1 km.

Ūkininko L. Mušenkovo ūkyje planuojama laikyti iki 90 šinšilų šeimų. Vieną šinšilų šeimą sudarys keturios patelės ir vienas patinėlis. Viena patelė per metus atsiveda dvi vadas. Vienoje vadoje vidutiniškai yra po du jauniklius. Numatomas šinšilų prieauglis per metus - 1440 vnt. Didžiausias patalpose vienu metu laikomų šinšilų skaičius sudarys: 360 vnt. patelių, 90 vnt. patinėlių ir 2 vados po 720 vnt. jauniklių vienoje vadoje. Viso didžiausias ūkyje laikomų žvėrelių skaičius vienu metu sudarys 1890 vnt. šinšilų, tai sudaro 2,65 sutartinių gyvulių (SG) (1 SG=714 vnt. šinšilų). Vienu metu laikomų šinšilų skaičius atitiks 3 vnt. laikomų galvijų virš 2 metų amžiaus skaičių (1 SG=1 vnt.) arba atitinkamai 26 vnt. laikomų penimų kiaulių (nuo 3 iki 8 mėn.) skaičių (1 SG=0,1 vnt.).

Atvesti šinšilų jaunikliai atjunkomi nuo motinų kai sulaukia 2 mėnesių amžiaus. Žvėreliai lytiškai subręsta kai sulaukia 7-8 mėn. amžiaus. Suaugę 8 mėnesių amžiaus žvėreliai bus parduodami gyvi / negyvi arba užmušami trumpa elektros srovės iškrova ir transportuojami į kailiukų lupimo ir džiovinimo patalpą. Kailiukai bus džiovinami kambario temperatūroje natūraliai vėdinamoje patalpoje mažiausiai keletą parų, išstempiant ant medinio pagrindo ir paliekant laisvai džiūti. Tolesnis jų išdirbimas PŪV vietoje nebus vykdomas. Skerdenos bus perduodamos UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“ utilizacijai.

Šinšilos bus laikomos šeimomis, metaliniuose narveliuose ant vielos tinklo dugno. Narveliai bus montuojami blokais. Vieną bloką sudarys keturi patelių narveliai, kuriuos jungia patino kanalas, juo patinėlis patenka pas pateles. Patinas savo narvo neturi. Patelėms uždedamos apykaklės, kad negalėtų išlįsti iš savo narvo. Viena šeima išlieka produktyvi apie 5 metus. Jie yra žoliaėdžiai gyvūnai. Vienas graužikas per parą suėda apie 24 g pašaro. Didžiąją dalį raciono (apie 85 proc.) sudaro specialiai subalansuotas sausas kombinuotas pašaras, likusią dalį (apie 15 proc.) - šienas. Per metus ūkyje numatoma sunaudoti apie 14 tonų kombinuotųjų pašarų ir apie 3 tonas šieno. Narveliai bus valomi sausuoju rankiniu būdu, periodiškai praplaunami sodos tirpalu. Papildomų cheminių medžiagų ir preparatų naudoti neplanuojama. Radioaktyvios medžiagos nenaudojamos ir nesaugojamos.

Numatoma laikymo technologija - narveliuose be kraiko. Susidaręs tirštas sausas mėšlas iškris pro groteles ant polietileno plėvelės pakloto. Plėvelės sluoksnis yra lengvai ir greitai pakeičiamas išvyniojant plėvelės ruloną. Šinšilų mėšlas yra priskiriamas tiršto mėšlo kategorijai. Mėšlas yra sausas, nelipnus, savyje turi mažai drėgmės, todėl jam nebūdingas stiprus nemalonas kvapas. Srutų nesusidarys, nes iš vieno gyvūno išsiskiria apie 10 ml šlapimo per parą, vienu metu po 2-3 ml šlapimo, toks kiekis greitai išdžiūsta. Ūkyje per metus susidarys 11,7 t tiršto sauso mėšlo. Iš po narvų iškritęs tirštas mėšlas bus surenkamas rankiniu būdu ir kaupiamas lauko rietuvėje prie ūkinio pastato. Įrengiant rietuvę bus išlaikomi Statybos techniniame reglamente STR 2.02.09:2005

„Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“ nustatyti sanitariniai atstumai nuo planuojamos mėšlidės iki artimiausių gyvenamųjų namų. Mėšlo rietuvės pagrindas bus įrengtas iš hidroizoliacinių medžiagų sluoksnių (suplūkto grunto, betono arba specialios plėvelės), užtikrinančių, kad iš rietuvės į aplinką neištekės srutos, o paviršiniai vandenys nepateks į rietuvę. Rietuvė bus apjuosta ne žemesniu kaip 20 cm aukščio borteliu iš suplūkto grunto arba kitų medžiagų. Siekiant išvengti į aplinką patenkančių nemalonių kvapų rietuvė bus dengiama smulkintų šiaudų sluoksniu ar polietileno plėvele. Rietuvėje numatoma sutalpinti ne mažiau kaip 6 mėnesių mėšlą, t.y. 6,5 tonas mėšlo (kiekis su 10 proc. rezervu). Atėjus pavasariui mėšlas pagal sutartis bus neatlygintinai perduodamas apylinkių ūkininkams laukų tręšimui. Pagal aplinkosaugos reikalavimus mėšlui tvarkyti 11,7 t mėšlo paskleisti reikalingas žemės plotas yra 0,97 ha.

Pastatas bus šildomas iki 10 kW galingumo biokuro katilu.

Vanduo į PŪV pastatą bus tiekiamas UAB „Kėdainių vandenys“ Keleriškių k. vandentiekio tinklais. PŪV pastato vandentiekio tinklai bus prijungiami prie sklype esančių vandentiekio tinklų. Vanduo bus naudojamas žvėrelių girdymui, buitiniams darbuotojų poreikiams ir patalpų valymui.

PŪV metu susidarys buitinės nuotekos iš PŪV buitinių patalpų ir kailiukų dyrimo patalpų plovimo nuotekos. PŪV pastato buitinių nuotekų tinklai bus prijungiami prie sklype esančių buitinių nuotekų tinklų, kuriais pateks į UAB „Kėdainių vandenys“ Keleriškių k. buitinių nuotekų tinklus. Keleriškių k. buitinių nuotekų tinklai yra pajungti į Kėdainių m. buitinių nuotekų trasą ir valomi Kėdainių m. nuotekų biologinio valymo įrenginiuose. Šinšilų auginimo metu gamybinių nuotekų nesusidarys. Susidarantis mėšlas yra sausas ir iš patalpų pašalinamas rankiniu būdu į lauko rietuvę prie ūkinio pastato.

Užterštų paviršinių nuotekų nesusidarys, nes šinšilos bus auginamos pastate. Sąlyginai švarias paviršines (lietaus) nuotekas nuo planuojamo ūkinio pastato stogo ir privažiavimo kelio planuojama surinkti ir nevalytas nudrenuoti į žaliuosius plotus, remiantis LR Aplinkos ministro ir LR Žemės ūkio ministro 2011-09-26 įsakymu Nr. D1-735/3D-700 patvirtintais Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimais.

Kailiukų nudyrimo patalpoje susidarys gyvūnų skerdenos. Kadangi žvėrelio vidutinis kūno svoris yra apie 0,5 kg, per metus numatoma susidarys apie 700 kg skerdenų. Jos bus laikomos buitiniame šaldiklyje. Sukaupus išvežimui tinkamą didesnę kiekį jos bus išvežamos utilizacijai į UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“. Sutartis su atliekas utilizuojančia įmone bus sudaryta prieš pradedant ūkinę veiklą. Taip pat ūkyje susidarys plastiko pakuotės atliekų (maišai nuo pašarų, panaudota plastikinė plėvelė iškritusiam mėšlui loveliuose po narvais surinkti). Susidariusios nepavojingos atliekos bus laikomos ne ilgiau kaip metus nuo jų susidarymo. Visos susidarantios atliekos bus perduodamos tokias atliekas galinčioms priimti įmonėms, registruotoms valstybiniame atliekų tvarkytojų registre.

Pagal Europos aplinkos agentūros oro teršalų emisijų aprašo vadovą EMEP/EEA (angl. Air pollutant emission inventory guidebook – 2016, 3. Agriculture, 3B Manure management), vykdant kailinių žvėrelių auginimo ūkinę veiklą žvėrelių laikymo patalpoje išsiskiria amoniakas, kuris taipogi yra kvapo skleidėjas ir kietosios dalelės. Planuojamos ūkinės veiklos objekto teritorijoje numatomas vienas stacionarus neorganizuotas atmosferos taršos šaltinis – uždaro žvėrelių laikymo patalpos su natūralia ventiliacija per langus, duris. Pagal EMEP/EEA apskaičiuota amoniako emisija iš pastato sudarys 0,0378 t/m, kietųjų dalelių (KD_{10}) emisija iš pastato sudarys 0,0151 t/m, kietųjų dalelių ($KD_{2,5}$) emisija iš pastato sudarys 0,0076 t/m.

Atliktas amoniako sklaidos modeliavimas atmosferos pažemio sluoksnyje. Esant didžiausiam vienu metu laikomų šinšilų skaičiui (1890 vnt.) ir nepalankiausioms teršalų sklaidai oro sąlygoms, sumodeliuota maksimali amoniako 1 valandos (98,5 procentilio) (kuri atitinka amoniako 0,5 val. koncentraciją) pažemio koncentracija aplinkos ore aplink PŪV pastatą sudaro 0,000786 mg/m³ (0,004 ribinės vertės (RV), kai RV = 0,20 mg/m³). Gauta amoniako koncentracija aplinkos ore palyginta su RV nustatyta LR Aplinkos ministro ir LR Sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“.

Atliktas amoniako, kaip kvapo skleidėjo, sklaidos modeliavimas atmosferos pažemio sluoksnyje. Esant didžiausiam vienu metu laikomų šinšilų skaičiui (1890 vnt.) ir nepalankiausioms

taršos sklaidai oro sąlygoms, sumodeliuota didžiausia amoniako 1 valandos pažemio koncentracija aplinkos ore aplink PŪV pastatą sudaro 0,00531 mg/m³. Vadovaujantis 2012 m. Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos kvapų valdymo metodinėmis rekomendacijomis, amoniako kvapo slenkstis yra 4,066 mg/m³ (tai atitinka 1 europinį kvapo vieneta t.y. 1 OUE/m³). Gauta galima maksimali amoniako koncentracija palyginta su NH₃ kvapo slenksčiu ir sudaro vieną tūkstantąją (0,001 dalį) amoniako kvapo slenksčio (t.y. 1 OUE/m³) dalį. Dėl šios priežasties neigiamas kvapo poveikis dėl planuojamos ūkinės veiklos neprognazuojamas.

Šinšilos triukšmo nekeliantys gyvūnėliai. Planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje triukšmą, vibraciją, šviesą ar elektromagnetinę spinduliuotę skleidžiančių įrenginių įrengti nenumatoma. Artimiausi gyvenamieji pastatai nuo objekto nutolę didesniu kaip 12 m atstumu. Dėl planuojamos ūkinės veiklos skleidžiamo triukšmo bendras foninis triukšmas nepadidės ir neviršys HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ nustatytų ekvivalentinių garso slėgio lygių (dBA): nuo 6 iki 18 val. 65 dBA, nuo 18 iki 22 val. 60 dBA ir nuo 22 iki 6 val. 55 dBA.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Sklypas nepatenka į saugomas ar į Natura 2000 teritorijas. Artimiausia Natura 2000 teritorija yra buveinių apsaugai svarbi teritorija - Klamputė (LTKED0004), nuo PŪV nutolusi apie 2,6 km šiaurės vakarų kryptimi. Artimiausia saugoma teritorija yra Smilgos ir Smilgaičio kraštovaizdžio draustinis, nuo PŪV nutolęs apie 1,7 km šiaurės vakarų kryptimi.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Užsakovas arba poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005-07-15 įsakymu Nr. D 1-370 patvirtintame visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsdamas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdant laikraščią, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

6.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.3. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. PŪV įgyvendinimas nedarys reikšmingo neigiamo poveikio saugomoms „Natura 2000“ teritorijoms, kultūros paveldo objektams.

7.2. Atlikus kvapų sklaidos skaičiavimus, nustatyta, kad kvapo koncentracija tiek ūkinės veiklos teritorijoje, tiek už jos ribų bei artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršija leistinos 8 OUE/m³ ribinės vertės, nustatytos LR sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“.

7.3. Atlikus AERMOD programa aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimus, nustatyta, kad amoniako koncentracijos aplinkos ore neviršys nustatytų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. D1-329/V-469 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ ribinių verčių.

7.4. Aplinkos tarša atliekomis nenumatoma, kadangi visas PŪV metu susidarysiančias atliekas numatoma perduoti atliekas tvarkančioms įmonėms. Kritusių ir kailiukų nudyrimo

patalpoje susidariusių žvėrelių skerdenos bus laikinai laikomos buitiniame šaldiklyje ir priduodamos į UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“.

7.5. Įrengus lauko tiršto mėšlo rietuvę bei tinkamai organizuojant mėšlo tvarkymą pagal aplinkosauginius reikalavimus, PŪV neigiamas poveikis gruntiniams vandenims ir dirvožemiui nenumatomas.

7.6. PŪV metu tarša nuotekomis nenumatoma: gamybinių nuotekų nesusidarys, buitines nuotekas numatoma tvarkyti centralizuotai t.y. išleisti į miesto kanalizacijos tinklus. Sąlyginai švarias paviršines (lietaus) nuotekas nuo planuojamo ūkinio pastato stogo ir privažiavimo kelio planuojama surinkti ir nevalytas nudrenuoti į žaliuosius plotus.

7.7. PŪV triukšmo šaltinių nebus ir skleidžiamo triukšmo bendras foninis triukšmas nepadidės.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Švelniakailių žvėrelių (šinšilų) veisimas ir auginimas Vėjo g. 1, Keleriškių k., Kėdainių m. sen., Kėdainių r. poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo datos. Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka – suinteresuota visuomenė, per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė